GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek **Nr. 76.** 5. Lipca 1830.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Z Wiédnia* —

Komissyja ustanowiona do rozpoznania funduszu umarzającego dług Stanu zdała N. Panu z rezultatów, jakie w dwudziestym piątym okresie t. j. od 1. Marca do końca Października 1829 w tym instytucie zaszły, następującą sprawę:

Najjaśniejszy Panie!

Od czasu ustanowienia w d. 1. Marca 1817 powszechnego funduszu umarzającego dług Stanu, upłynęło już do ostatniego Lutego 1829, 24 półrocza i tyleż sporządzono rachunków, które Komissyja nadworna ustanowiona do rozpoznania zarządu, znalazłszy korzystnemi, najpokorniéj przełożyła, gdy najwyższym patentem z d. 1. Paźd. 1829 wydane zostały dla funduszu umarzającego nowe prawidła, do których należą także przepisane §§mi 11 i 12: aby na przyszłość bezpośrednio przy końcu każdego półrocza administracyjnego roku, t. j. z ostatnim Kwietnia i z ostatnim Października, rozpoznawała czynności funduszu umarzającego, przy końcu zaś roku administracyjnego 1829 sama się urzędowaniem zajęła, majątek i dochód funduszu wykazała, o rezultatach W. C. Mść zawiadomiła i te do wiadomości powszechnéj podała.

Stosownie do tego najwyższego rozkazu Komissyja nadworna rozpoznała w d. 31. Października 1829 kassę funduszu umarzającego długi Stanu, w d. 28. Grudnia 1829 odebrała od Dyrekcyi funduszu umarzającego zamknięte rachunki, t. j. za 25. okres, z ośmiu miesięcy od 1. Marca do ostatniego Października 1829, administracyją i działania bliżéj rozpoznała, protokoł w téj mierze sporządziła, który w załączeniu z aktem likwidacyjnym kassy, z opatrzonym w własną onegoż kontrolę, i wyżéj namienionemi zamkniętemi rachunkami, składa W. C. Mci z największém uszanowaniem.

Z tych czynności o działaniu funduszu umarzającego w 25tym okresie, od 1. Marca do ostatniego Października 1829, okazały się następujące główne rezultaty:

1) Majątek czynny funduszu wynosił w końcu 25. okresu 211,552,553 zł. r. 6 7/8 kr., a że na początku tego okresu czynił 204,284,761 zł. r. 58 7/8 kr., zatém w ciągu ostatnich ośmiu miesięcy powiększył się o 7,267,791 zł r. 8 kr., a że fundusz umarzający przy swojém utworzeniu w d. 1. Marca 1817 otrzymał kapitał 50,135,627 zł. r. 21 2/8 kr., zatém takowy w ciągu upłynionych 12 2/3 lat pomnożył się o 161,416,925 zł. r. 45 5/8 kr.

2) Roczne procenta uczyniły z ostatnim Października 1829, 7,340,693 zł. r. 13 4/8 kr., i przeciw wyrachowaniu onychże z końcem Lutego 1829 z 6,858,230 zł. r. 51 4/8 kr. podniosły się do 482,462 zł. r. 22 kr. Ogólny roczny dochód funduszu wraz z roczném uposażeniem pobieraném ze skarbu Państwa na wykupno nowego długu Stanu do końca Października 1829 w summie 5,500,000 zł r. M. K., czynił 12,840,693 zł. r. 13 4/8 kr., a od czasu założenia funduszu powiększył się o 10,251,186 zł. r. 48 4/8 kr.

3) Na wykupno nowego długu Stanu w 25tym okresie z centralnéj kassy Stanu dano nie tylko ośmiomiesięczną kwotę uposażenia 3,666,666 zł. r. 40 kr., ale także i na zapłacenie w Kwietniu i Czerwcu 1829 przypadających wypłat z pożyczki loteryjnéj z lat 1821 i 1820. 3,143,905 zł.r.

a na uzupełnienie 5,500,000 zł. r. 2,356,095 zł. r. raty za ośm miesięcy	1,570,730 —
Razem .	4,714,635 —

4) Fundusz umarzania Stanu długu w M. K. procentowego, przyniósł w 25. okresie 7,113,248 zł. r. 41 7/8 kr., czyli redukując na 5 procentowe effekta 7,101,473 zł. r. 32 4/8 kr., na co użyto 7,044,262 zł. r. 32 kr.

Od czasu utworzenia funduszu wykupiono nowego długu Stanu ogółem 152,373,881 zł. r. 30 2/8 kr., czyli licząc na 5 procentowe effekta 128,344,416 zł. r. 10 4/8 kr.

Na wypłaty pożyczki loteryjnéj od 13. okresu do zapłacenia przypadłe, użyto 19,314,870 zł. r. i tém umorzono z kapitału téj pożyczki: z roku

1802 .	616,900 zł. r.
1820 .	6,994,000 ——
1821 .	4,250,000 ——
Razem .	11,860,900 ——

Oprócz tego, podczas ciągnienia w d. 2. Stycznia i 1. Czerwca 1825 wylosowane 5 procento-

we obligacyje Kamery nadwornéj, zapłacono w czternastym i siedmnastym okresie al pari w summie 474,712 zł. 25 kr.

5) Z uposażenia rocznego, do umorzenia dawniejszego długu Stanu z kassy Państwa przeznaczonego w 2,000,000 zł. r. M. K., podniesiono za ośm miesięcy przypadającą kwotę 1,333,333 zł. r. 20 kr. Kosztem 1,400,568 zł r. 29 kr., wykupiono znowu 2,765,028 zł. r. 54 kr., a wraz z nadzwyczajném uposażeniem z kassy centralnéj 118,292 zł. r. 2 4/8 kr., weszło w obligacyjach 2,883,320 zł. r. 56 4/8 kr., czyli na 2 1/2 procentowe effekta zredukowawszy 2,667,459 zł. r. 10 kr.

Do końca Lutego 1829 wykupiono dawniejszego długu Stanu 68,389,445 zł. r. 24 4/8 kr., a od 14. Kwietnia 1817 jako początku instytutu umorzenia do końca Października 1829 ogółem 71,272,766 zł. r. 21 kr., z którego stosownie do najwyższego patentu z d. 21. Marca 1818, za lata 1818 do 1828 spalono publicznie w obligacyjach 60,451,516 zł. r. 26 5/8 kr., a za rok 1829 w takim samym zamiarze przygotowano 4,263,929 zł. r. 29 1/8 kr., czyli na 2 1/2 procentowe effekta porachowawszy 4,000,0000 zł. r., które już w d. 28. Listopada 1829 publicznie zostały zniszczone.

Na summę kapitalną 5,000,000 zł. r. dawniejszego długu Stanu, mającą być co roku umorzoną, powinno było za ostatni okres ośmiomiesięczny wnijść 3,333,333 zł. r. 20 kr., że zaś przez kupno i nadzwyczajne uposażenie weszło tylko 2,667,459 zł. r. 10 kr., przeto resztę 665,874 zł. r. 10 kr. wzięto z dawniejszego wykupna w celu zniszczenia osiągnionego, z czego z końcem Października 1829 po odtrąceniu przez losowanie do nowego długu przeszłych 1,576 zł. r. 45 kr., i za ostatni upłyniony rok w d. 28. Listopada 1829 publicznie spalonych 4,263,929 zł. 29 1/8 kr., jeszcze 5,574,964 zł. 15 kr. pozostało, a które w głównéj summie czynnego majątku 211,552,553 zł. r. 6 7/8 kr. są objęte.

Gotowa ilość pieniędzy i stan majątku, okazany przez Dyrekcyją funduszu umarzającego złożonemi rachunkami, podczas śledztwa kassy funduszu umarzającego w d. 31. Października 1829 przedsięwziętego, okazała się rzetelnie, a że takowa zgadza się zową własnéj ustanowionéj kontrolli, przeto Komissyja nadworna w skutek najwyższego patentu z dnia 1. Października 1829 §. 11. raczyła zawyrokować, że powszechny fundusz długu Stanu przy końcu ostatniego roku administracyjnego posiadał własnego pierwotnego majątku 211,552,553 zł. r. 6 7/8 kr. w różnych zapisach długu, których gatunek i ilość kapitałów w załączonym ostatnim wykazie są wyjaśnione, i że ten od tych kapitałów rocznego procentu w summie 7,340,693 zł. r. i 13 4/5 kr. w M. K. ma pobierać.

W Wiedniu d. 28. Grudnia 1829.

(Następują podpisy.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

Sejm Królestwa Polskiego.

Izba Senatorska.

Po ukończonych naradach nad projektami pod rozwagę Izby wniesionemi, zajmowała się Izba Senatorska odczytaniem uwag nad raportem rady Stanu, przez Komissyje sejmowe ułożonych, tudzież uchwaleniem adresu do N. Pana, JW. Prezes Senatu wybrał deputacyję, składającą się: z JO. Xięcia Adama Czartoryskiego, Senatora Wojewody; JWW. Senatorów Kasztelanów: Franciszka Nakwaskiego, Kajetana Sierakowskiego, Michała Hr. Potockiego, Leona Dembowskiego.

Izba Poselska.

Gdy w dniu 21. b. m. ukończyły się dyskussyje nad wszystkiemi projektami, które na Sejm tegoroczny wprowadzone były: przystąpiła Izba poselska do uwag nad raportem rady Stanu, wypracowanych przez połączone Komissyje sejmowe, a po odczytaniu i przyjęciu tychże uwag, zajęła się ułożeniem do N. Pana adresu, do którego przygotowany, a przez samego JW. Marszałka wniesiony projekt, został przyjęty. Do złożenia tego adresu u podnóżka tronu, wyznaczył JW. Marszałek deputacyję z następujących członków: JW. Teodora Slaskiego, Posła Kieleckiego, Antoniego Suchodolskiego, Posła Soleckiego, Ernesta Faltz, deputowanego z miasta Kalisza, Józefa Jabłonowskiego, Posła Lubartowskiego, Ignacego Dembowskiego, deputowanego z miasta Płocka, Jana Rostworowskiego, Posła Czerskiego, Jakóba Piotrowskiego, deputowanego z 3. cyrkułu miasta Warszawy, Ignacego Wężyka, Posła Łosickiego, Wincentego Gawrońskiego, Posła Kalwaryjskiego i Józefa Wiszniewskiego, deputowanego obwodu Kalwaryjskiego.

Przed zamknięciem Sejmu, dzień 26. b. m. przeznaczony był stosownie do statutu organicznego, na posiedzenie poświęcone rozbiorowi petycyj, przez rozmaitych członków Izby u laski marszałkowskiéj złożonych. Z tych 98 Izba poselska do podnóżka tronu N. Pana ponieść dozwoliła. Gdy obrady zostały zamknięte, wszyscy członkowie Izby wynurzyli uczucie szacunku i przyjaźni JW. Marszałkowi za przewodniczenie obradom, który swojém postępowaniem zyskał powszechną miłość i zaufanie swoich kolegów.

Zamknięcie Sejmu.

W dniu dzisiejszym ukończony został Sejm Królestwa Polskiego w sposobie przez programat wskazanym. Po zgromadzeniu się członków Izby senatorskiéj, JW. Prezes Senatu wyznaczył deputacyję dla zaproszenia Izby poselskiéj do połączenia się z Izbą senatorską. Za wejściem Posłów i Deputowanych do Senatu i po zabraniu miejsc właściwych, Prezes Senatu i Marszałek Izby poselskiéj wyznaczyli deputacyję do przyjęcia N. Pana. Za przybyciem N. Pana otoczonego Dworem i Radą Stanu, zabrali głosy: Prezez Senatu, tudzież Marszałek Izby poselskiéj, i odczytana została sankcyja królewska praw przyjętych na tegorocznym Sejmie. Poczém N. Pan w języku francuzkim przemówił z tronu do reprezentantów narodu w następnym sposobie:

M O W A

N. Cesarza i Króla, miana przy zamknięciu Sejmu Królestwa Polskiego d. 28. Czer. 1830.

Reprezentanci Królestwa Polskiego!

Przechodząc prace teraźniejszego Zgromadzenia waszego, powinszować wam najprzód winienem, szczęśliwéj jednomyślności, z jaką dopełniając życzenie dawniej przez Senat oświadczone, pozostawiliście pamiętny przykład wdzięczności narodowéj, dla Wskrzesiciela waszéj ojczyzny.

Dodatkowe przepisy do praw o hypotekach, uznane zostały za potrzebne: te uchwaliliście.

Licznym sporom zapobieży się, i spokojność własności zapewnioną będzie prawem, które urządza używanie służebności pastwiska i wrębu.

Ukróciliście tułactwo, kładąc wszakże wolność osobistą pod rękojmią praw i form ich opiekuńczych.

Takie jest dobro, jakie z waszych obrad wynikło.

Senat, to pierwsze Ciało Państwa, usprawiedliwił był całe moje zaufanie, przyjmując jednomyślnie projekt, który zapobiegał w części, niedogodnościom uchwalonego w roku 1825 prawa, o nieważności małżeństwa i o rozwodzie. Żałować wypada, iż Izba Poselska osądziła przyzwoitém, projekt ten odrzucić i zachować tym sposobem rozporządzenie naruszające istotnie spokojność rodzin, zatrważające sumienia, i którego przejrzenia, najmocniejsze powody niezbędnie wymagają.

Rozmaite żądania wasze ściśle rozważane zostaną i dam wam poznać wyrzeczenia Moje w ich względzie. Wyrzeczenia te, oparte będą na zasadach sprawiedliwości, porządku publicznego i ciągłéj troskliwości, z jaką chociaż opodal od was, nie przestanę czuwać nad prawdziwém szczęściem waszém.

D. 23. Czerwca N. Pan raczył zwiedzić szpital Dzieciątka Jezus, w którym z niewypowiedzianą dobrocią i ojcowską troskliwością oglądał wszystkie sale chorych i ubogich, sale niemowląt przy mamkach będących i dzieci starszych. N. Pan najłaskawiej rozmawiać raczył z ubogiemi i dziećmi, z troskliwością rozpoznawał wszystkie szczegóły; a przy radośnym okrzyku sierót, odprowadzony został przez administracyją i wszystkie Siostry Miłosierdzia aż do powozu.

W dniu 26. po południu raczyła J. C. M. W. Xiężna Wejmarska z J. K. M. Xiężną Karolową Pruską zwiedzić publiczną narodową biblijotekę, gabinet zoologiczny, zbiór modelów gipsowych, i biblijotekę oraz zbiory król. Towarzystwa Prz. Nauk. W orszaku wysokich gości znajdowali się prócz urzędników i dam ich dworu, Marszałek Hr. Fredro i Koniuszy Hr. Zabiełło; dostojne odwiedzające przyjmowane były przez przełożonych gabinetów i zbiorów publicznych oraz Sekretarza król. Alexandrowskiego Uniwersytetu, a w gmachu król. Towarzystwa Przyjaciół Nauk przez Józefa Hr. Sierakowrkiego i Franciszka Hrabię Skarbka.

Turcyja.

— *Z Konstantynopola d.* 11. *Czerwca.* —

Gdy względem wypełnienia niektórych artykułów pokoju Adryjanopolskiego zawarta w Petersburgu konwencyja, z obojéj strony potwierdzona i ratyfikacyje w dniu 29. Maja przez Portę wymienione zostały, cesarsko-rossyjski Pełnomocnik Hr. Alexy Orłow otrzymał nazajutrz u Sułtana w Tarapia posłuchanie prywatne, na którém Jego Wysokość okazał mu swoje upodobanie w najpochlebniejszy i odznaczający się sposób; poczém Hrabia Orłow odpłynął do Odessy na rossyjskim linijowym okręcie Pantelejmon. (Jak wiadomo, już tam przybył.)

W dniu 30. Maja nastąpiła wymiana traktatu handlu i przyjaźni zawartego z Zjednoczonemi Stanami Ameryki północnéj, między Reis Efendim, a Kommodorem północno-amerykańskim P. Biddle, tudzież Konsulami PP. Offley i Rhynd, i Kommodor Biddle zamyślał tę stolicę opuścić.

W nocy z dnia 30. na 31. Maja wszczął się straszny pożar w dzielnicy miasta Fanal, przezco blisko czterysta domów ogniem spłonęło.

W dniu 1. t. m. rozpoczęła się czterechdniowa uroczystość Kurban bajramu. Jego Wysokość na obchód tego religijnego obrzędu udał się ze swojego wiejskiego mieszkania w Tarapia na statku parnym na azyjatycki brzeg Bosforu do meczetu Goeksui; atoli uroczystość tę przerwała tego dnia burza, a tak zagraniczni Posłowie, dla których przygotowane były namioty, nie mogli przybyć.

Ponieważ W. Porta uważa Adryjanopol jako najważniejszy punkt ku utrzymaniu spokojności wewnątrz Rumelii, i uważania pogranicznych prowincyj Państwa, a W. Wezyr dla uspokojenia rozruchów w Albanii ze znacznemi siłami wyruszył, zatém mianował Sułtan znanego Seraskiera Hussein Paszę Wielkorządzcą Czirmy i Komendantem Adryjanopola, dokąd tenże niebawem z regularnym korpusem wojska wyruszy. — Alisz Pasza, dowodzący naczelnie dotąd w Adryjanopolu, będzie dowódzcą w Szumli, a dowództwo nad Bosforem oddane zostało byłemu Bostandżi Paszy Osman Paszy.

W prowincyjach popierają czynnie nabór do wojska regularnego; w samém Wielkorządztwie Brussy wzięto 1000 ludzi i posłano do stolicy.

Wielka liczba Greków przybywających tu z Archipelagu dopuszcza się ciągle bezprawiów, które zmusiły rząd udać się do poselstw połączonych dworów o zaradzenie temu, ponieważ wielu wyspiarzy pod pozorem uwolnienia niewolników greckich, napadają domy spokojnych mieszkańców i dopuszczają się gwałtów.

Multany i Wołoszczyzna.

Ponieważ podług wiadomości z Multan, od dwóch miesięcy ani w Jassach, ani w obwodach kraju nikt nie umarł na zarazę morową, zatém w dniu 28. Kwietnia istnący dotąd Komitet morowy rozwiązany i wolne związki w mieście przywrócone zostały. Wszelako przybywający od Dunaju podróżni zanim są wpuszczeni, muszą odbywać czterodniową kwarantannę pod klasztorem Galacz.

Przeciwnie zaś, w nowo-urządzonym szpitalu kontumacyjnym w Galaczu, między licznemi przybyłemi tamże rodzinami bulgarskiemi okazała się zaraza morowa. Rząd przedsięwziął natychmiast potrzebne środki, aby zapobiedz dalszemu szerzeniu się téj zarazy i takową wytępić,

Zaraza na bydło trwa ciągle prawie we wszystkich obwodach Multan, w niektórych mniéj, a w niektórych więcéj. — Podług dat, nadesłanych krajowéj Vestieryi, liczba bydła rogatego, które na zarazę od Sierpnia r. z. w Multanach odeszło, wynosi 14,457 wołów, 15,358 krów i 2124 sztuk młodego bydła.

Uregulowanie spraw serbskich, od niejakiego czasu przerwane, po przybyciu kilku Tartarów z Konstantynopola z depeszami do Paszy Belgradu z nową dzielnością zostało przedsięwzięte i jak się spodziewają, niebawem cel swój osiągnie.

Zjednoczone Niderlandy.

W gazetach niderlandzkich czytamy, że wygnani z kraju de Potter i t. d., żądali tylko przejazdu przez Prussy w celu udania się do Lausanny, ale że i tego nie dozwoliła im dyrekcyja policyi w Akwisgranie. Nowsze doniesienia mówią, że pozwolenie to już teraz otrzymali. Podczas ich pierwszego pobytu w Akwisgranie (ztąd odesłano ich ku granicom niderlandzkim) taki nacisk był ciekawych, że hotel, w którym wysiedli, musiał być zamknięty. (Gazety akwisgrańskie milczą o pobycie wygnańców w tém mieście.) Pojednawcze rozporządzenie rządu względem publicznego oświecenia i używania francuzkiego języka sprawiły widoczną zmianę w tonie gazet oppozycyjnych. Chwalą one ten środek, spodziewają się prędkiego zbliżenia się stronnictw i przyrzekają rządowi, jeźli tą drogą postępować będzie, szczére wsparcie dotychczasowéj oppozycyi.

Francyja.

Król i rodzina królewska znajdowali się w d. 13. t. m. w dniu Bożego Ciała na nabożeństwie w kościele St. Germain l'Auxerrois, a potém byli na processyi pieszo. Królestwo Ichmość Neapolitanscy przypatrywali się temu obrzędowi z okien Tuileryjskich. — Królestwo Ichmość Neapolitańscy, w towarzystwie Jéj KWys. *Madame*, Xiężnéj Berry, i JKWys. Xięcia Orleanskiego, oglądają zawsze osobliwości stolicy Francyi.

Monitor z dnia 19. Czerwca umieścił następujące telegraficzne depesze:

Sidi Ferrucz, dnia 14. Czerwca 1830. o godzinie 10. rano.

Hrabia Bourmont do Prezydenta rady Ministrów:

Wojsko poczęło dzisiaj rano o godzinie 4. na ląd wysiadać. Wszystko wojsko jest na lądzie. Nieprzyjaciel wyparty został ze stanowiska, które w tyle był zajął, i dywizyja Berthezena zabrała mu 9 dział i 2 moździerze.

Zatoka na zachód od Sidi Ferrucz (Torreta Chica) jest dobra, i flota ma tam pozostać na kotwicy.

Telegraficzna depesza z Toulonu z dnia 18go Czerwca 1830.

Zatoka Torreta Chica dnia 14. Czerwca 1830 roku.

Admirał Duperré do Ministra wojny:

Flotta osadziła dnia wczorajszego zatokę Sidi Ferrucz.

Wszystko wojsko wysadziła dzisiaj na ląd, które zajęło wzgórza na brzegu półwyspu leżące. Bateryje nieprzyjacielskie zostały szturmem zdobyte.

Główna kwatera jest w Torreta Chica.

Wiadomości te, nadeszłe do Paryża w d. 18. Czerwca o godzinie 7. wieczorem, zostały na roz-

kaz w Teatrze Opery odczytane i przyjęto je przy odgłosie kilkakrotnie powtarzanym: Niech żyje Król! z największą radością.

Monitor z d. 17. Czerwca umieścił dwa postanowienia król. z d. 6. i 9. t. m. datowane w zamku Tuileryjskim. Pierwsze zastrzega Oficerom i podoficerom na stopie wojennej będącym wojska afrykańskiego wyższe stopnie, jakie będą opróżnione, a to od dnia, w którym wsiadło na okręty. Drugie potwierdza Lugduńskie towarzystwo statków parnych na Rodanie, pod warunkiem, że pilnie trzymać się będzie statutów i co sześć miesięcy wywiedzie się władzom ze stanu swego.

Oto jest okólnik Xięcia Polignac, jako tymczasowie zawiadującego Ministerstwem wojny wydany z urzędu wojennego w d. 27. Maja do wszystkich Jenerałów Lejtnantów dowodzących w dywizyjach wojskowych.

„W wykonaniu postanowienia król. z d. 26. t. m. zwołującego kollegija wyborcze na dzień 23. przyszłego miesiąca, wzywam WPana, iżbyś bez zwłoki Oficerom każdego stopnia, znajdującym się na załodze, lub mieszkającym w dywizyi, której WPan dowodzisz, i którzy udowodnią, że są wyborcami, oznajmił, żeś WPan upoważniony dać onym pozwolenie udania się do Departamentów, gdzie swoje prawa polityczne mają wykonywać. Czas tego pozwolenia, w tym celu onym dany, obrachowany być powinien jaki wedle zbliżającego się rachunku będzie potrzebny do podróży, do znajdowania się podczas działań swoich kollegów i do powrotu na swoje stanowisko. Pozwolenie to nie pociągnie za sobą zatrzymania onym płacy, jaką pobierają. Król spodziewa się po WPanu przy tej sposobności tych samych dowodów przychylności ku swojej służbie i swojej osobie, jakieś WPan w podobnych zdarzeniach okazał. Już po kilkakroć, objaśniałeś WPan Oficerom, mającym należeć do wyborów własność i objętość obowiązków z ich powinnościami połączonych, i jak niezgodnem z temi powinnościami byłoby postępowanie, gdyby się sprzeciwiało okolicznościom i teraźniejszemu położeniu Królestwa. Niemasz żadnego po między nimi, któryby nie pojmował, że jeżli w głosowaniu swojem są wolnymi, mają wszelako obowiązki, nieodłączne od swojego stanowiska, że nie można wraz służyć Krolowi i oppozycyi, i że rzetelność jak i powinność nakazują wybór między jednem a drugiem. Wspierając te zasady przepisami i przykładem, i aby miały wagę, oprócz mocy własnego przekonania nadasz WPan ważność prawym środkom, jakie zaufanie JKMci WPana zarządzeniu poruczyło. Widoki, które rządem Króla kierują, są znane i mogą być jawnie wyznawane; przedmiotem ich jest utrzymanie praw tronu i trwałość instytucyj, których jest podstawą; dla tego są one pewną skazówką postępowania dla każdego, który chce otwarcie i prawnie utrzymanie Monarchii i swobód publicznych. Nadto wzywam WPana, abyś się porozumiał z Prefektami upoważnionymi szczególnie, nadać kierunek i zgodność działaniom wyborczym, które skutek onych zapewnić muszą. — Przedsięweźmiesz WPan środki, aby służba nie cierpiała przez oddalenie się Oficerów ze swego miejsca mieszkania lub załog na wybory. Mam zaszczyt i t. d."

Monitor umieścił następujący okólnik Ministra spraw wewnętrznych do Prefektów w Departamentach:

„Paryż d. 15. Czerwca 1830."

„Mości Prefekcie! Król nakazał nowe wybory; nie zaniedbasz WPan niczego, aby na wszystkich punktach WPana Departamentu podczas trwania wyborów zupełny panował porządek. — Wybory muszą być wolne, co stanie się, gdy wyborcy używać będą zupełnego bezpieczeństwa. Konstytucyją uświęcone prawa nadwerężone bywają jeszcze przez obelgi, pogróżki, przez publiczne i huczne demonstracyje; starano się mieć wpływ na głosy, lub wstrzymać bojaźliwych wyborców od powinności, którąby mogli za niebezpieczną uważać. — Artykuł 11. ustawy z d. 5. Lutego 1817 upoważnia Prezydentów i Wice-Prezydentów do utrzymania policyi kollegijów wyborczych. Artykuł 8. postanowienia król. z d. 11. Paźdz. 1820 stanowi, że bez ich żądania żadna siła zbrojna nie może być w miejscu ich posiedzeń. — Nakoniec 85. artykuł ustawy z d. 5go Lutego 1817, i 10. artykuł postanowienia z d. 11. Paźdz. 1820 zakazuje wszelkiej dyskussyi i narad w kole kolegijów wyborczych.

Nie należy wątpić, że Prezydenci kollegijów dopełnią ściśle i z mądrością obowiązków, które im ustawy poruczają. Ale po za miejscem, na którem się ich policyja ogranicza, takowa należy do władz miejscowych zwyczajnych, i te mają nad jej wykonaniem czuwać. Staraj się WPan właściwemi środkami, aby przystęp do kollegijów wyborczych był wolny, aby osoby wyborców bez różnicy poważano, aby ich nie obrażano, aby na głosy ich nie miał wpływu wrzask pospólstwa, aby żaden rozruch zewnątrz nie dał się słyszeć w miejscu zgromadzeń i nie naruszał porządku działań wyborowych. — Nie powinno być cierpiane zbiegowisko i każde przestępstwo ustaw powinno być karane; przestępcy stosownie do artykułu 16. kodeksu instrukcyjnego karzącego mają być natychmiast pojmani i oddani są-

dom, aby na nich wyrok wydały. Artykuły 109. 110., 111., 112. i 113. kodeksu karzącego wymierzają surowe kary na tych, którzy głosy kupują lub sprzedają, głosowania fałszują, lub jakimbądź sposobem nadwerężają swobody i bezpieczeństwa wyborców. Każ WPan artykuły te na nowo ogłosić i poprzybijać. Wyborcy powinni czuć i wiedzieć, że ustawy zapewniają im bezpieczeństwo, i że WPan liczysz między pierwsze obowiązki ten, który wymaga, iżbyś wszystkim swoim rządzonym zaręczył wolne i spokojne praw ich wykonywanie. Doniesiesz mi WPan o środkach, jakieś przedsięwziął, jakoteż względem onych wykonania.“

„Przyjmiej WPan, P. Prefekcie, zapewnienienie mojego wysokiego poważania.

Par Francyi, Minister Sekretarz Stanu w wydziale spraw wewnętrznych,
Peyronnet.

Minister spraw wewnętrznych Hr. Peyronnet wezwał wszystkich Prefektów, aby mu, skoro tylko okoliczności pozwolą, zdali sprawę o wszystkich od czasu restauracyi staraniem rządu uskutecznionych poprawach, wystawionych zakładach, uczynionych dla rolnictwa i rzemiosł i t. d. razem z wykazami dochodów szczególnych gmin i zakładów dobroczynności w Departamentach, z wykazaniem stanu szpitalów i dołączeniem planów do popraw stosownych.

Austryjacki Poseł, Hr. Apponyi miał w d. 12. Czerwca dwugodzinną konferencyją z Xięciem Polignac, a po południu o godzinie 4tej odjechał do Johannisberg

Po między 353 Prezydentami kollegijów wyborczych przez Ministeyryjum mianowanych znajdują się 5ciu Ministrowie: Villèle, Corbière, Labourdonnaye, Martignac, Clermont-Tonnere, dalej Ravez, były Prezes Izby Deputowanych; Jenerał Donnadieu, Jenerał Ambrugeac, Par Francyi, Jenerał Bordesoulle, Par Francyi, Jenerał Coutard, Jenerał Damas i t. d.

PP. Doudigné de la Blanchaye, Guilhem, de Bryas, de Launey i St. Hermine, którzy głosowali w Izbie Deputowanych za adresem, złożeni z urzędów swoich jako Członkowie rad gminnych w swoich właściwych Departamentach.

Akademija król. umiejętności w miejscu zmarłego Barona Fourrier, wybrała P. Arrège, na swojego nieustającego Sekretarza. Wybór ten musi być Królowi do zatwierdzenia przełożony.

Powrót konstytucyjnych deputowanych Guilhem i Andigné omal nie dał w Angers powodu do rozruchów w d. 6. Czerwca. Liberaliści chcieli, aby odprawili uroczysty wjazd, władze zaś mając wyraźne rozkazy, nie dopuszczały tego i groziły przywieść do skutku rozkazy przez wojsko mające broń ostremi ładunkami nabitą. Obadwa deputowani unikając nieszczęsnego przypadku, postanowili udać się do miasta pieszo ścieszkami. Nowsze wiadomości mówią, że tamże zebrała się wielka liczba wyborców w celu złożenia powinszowań obudwóm deputowanym w ich mieszkaniach. Wyprawiono im także muzykę w nocy i dano na ich cześć świetną ucztę. Jenerał Donadieu zaś wszedł z pułkiem kirysierów do miasta, gdzie wszelako panuje spokojność.

Z Caen donoszą pod d. 11. Czerwca: Przez uwiadomienie Hr. Montalivet, przeznaczona została nagroda 1000 fr., mogąca być podług okoliczności powiększona, temu, któremu uda się przytrzymać osobę, któraby czyniła propozycyją, dawała pieniądze, lub palne materiały dla podłożenia ognia i t. d.

W Falaise (Dep. Calvados) uwięziono kobietę i 13letniego chłopca, którzy są sprawcami pożaru w Meré. Chłopiec ten oświadczył, iż go matka biła codziennie, aż nakoniec musiał przyrzeć podłożyć ogień, jak mu rozkazała, dodając, że matka jego w nagrodę tej zbrodni, którą mu przypisują, otrzymała 500 fr. Matka twierdzi, że syn jej ladaco i nie zasługuje na wiarę.

Na giełdzie Paryzkiej rozeszła się w d. 17. Czerwca wieczorem o godzinie 5tej wiadomość, że flota na nowo z Palmy wypłynęła i przed Algierem stanęła. Wiadomość ta miała korzystny wpływ na papiery.

W Paryżu zastrzelił się przed kilkoma dniami Kontrolor mennicy. Po tym wypadku nastąpiło nadzwyczajne wydarzenie. Żona jego chroma i niema od lat kilku, z powodu wielkiego wzruszenia umysłu, jakie wiadomość ta na niej sprawiła, odzyskała mowę i swobodne użycie członków.

Prefekt morski w Toulonie, otrzymawszy zlecenie rządu, miał długą konferencyję z Tahir Paszą, przyczem Oficer turecki użyty był za tłómacza. Za przybyciem swojem na okręt turecki, jakoteż przy opuszczeniu tegoż pozdrowiony był 15 wystrzałami. Tahir Pasza oczekuje tylko odpowiedzi rządu francuzkiego, aby do Konstantynopola powrócił, a może czekać tu będzie, póki nie nadejdzie wiadomość o wylądowaniu wyprawy francuzkiej na brzegi algierskie.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Dziś teatr zamknięty.

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; — Drukiem: Piotra Pillera.